

**EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI A VIII-A
Anul școlar 2019 – 2020**

**Probă scrisă
Limba și literatura română**

Testul 39

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

40 de puncte

Citește următorul text:

*Am ascultat din umbră cântarea lor înaltă.
Buchetele de trestii dormeau cu foșnet lin.
Era o lună plină în fiecare baltă,
Și-n fiecare undă o piatră de rubin.*

*Iar nuferii, pe care lianele-i dezgroapă
Când i-a-nchegat în tremur lumina unui val,
Păreau luceferi galbeni, căzuți adânc în apă
Să-nsemne calea lunii spre-ntunecatul mal.*

*Ostroave mari de umbră închipuiau corăbii,
Iar papura, mișcată în treacăt de zefiri,
Nălța mănunchi în aer tremurătoare săbii,
Prin pânza de lumină a undelor subțiri.*

*Și broaștele semețe cântau cu glasuri multe
Pe când, din înălțime, privindu-și fața-n lac,
Un nour singuratic stătea uimit s-asculte
Cum bat ca toaca toate și-o clipă toate tac. [...]*

G. Topîrceanu, *Broaștele* (fragment)

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Notează câte un antonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor subliniate: *înaltă*, *dezgroapă*. **4 puncte**
2. Menționează rolul cratimei în secvența: *Și-n fiecare undă*. **4 puncte**
3. Explică modul de formare a cuvintelor subliniate din versurile: *Păreau luceferi galbeni*, *căzuți adânc în apă* și *Un nour singuratic stătea uimit s-asculte*. **4 puncte**
4. Selectează un cuvânt care conține triftong și unul care conține vocale în hiat din primele două strofe ale poeziei. **4 puncte**
5. Precizează tipul de rimă din poezie și măsura ultimului vers citat. **4 puncte**
6. Transcrie din textul dat două figuri de stil diferite, precizând felul acestora. **4 puncte**

B. Redactează o compunere de minimum 150 de cuvinte, în care să motivezi apartenența la specia literară *pastel* a textului dat. **16 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să precizezi două trăsături ale pastelului;
- să prezinți detaliat două trăsături ale pastelului, valorificând fragmentul dat;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul minim de cuvinte.

SUBIECTUL al II-lea

36 de puncte

Citește următorul text:

Dacă în urmă cu circa 70 000 de ani, individul primitiv folosea o piatră scobită și niște mușchi pentru realizarea primului model de lampă, în urmă cu 200 de ani, străzile urbei erau luminate de felinare ce funcționau pe bază de gaz. Exista un lampagiu care, în fiecare seară, făcea un tur prin oraș pentru a aprinde fiecare lampă în parte. Ulterior, au fost inventate dispozitive de aprindere automată, primele felinare de acest tip fiind folosite în Imperiul Arab. Inventate în 1875 de rusul Pavel Yablochkov, lămpile cu arc aveau să asigure primul sistem electric de iluminat stradal, folosit pentru prima dată la Paris. De aici și până la dezvoltarea arta decorativă a corpurilor de iluminat nu a mai fost decât un pas. [...]

Ingineria arhitecturală cu specializare în designul de iluminat exterior implică, pe lângă cunoștințe de plastică ornamentală, un întreg proces cu studii privitoare la protecția mediului și poluare, la reducerea consumului energetic, la siguranță în funcționare.

Fixe sau mobile, amplasate pe stradă, în grădini sau parcuri, având rol pur funcțional, pur decorativ ori din amândouă câte puțin, felinarele modelează, de ani buni, lumea nocturnă.

Multe orașe mai păstrează forme „update” ale felinarelor tradiționale, din fontă, realizate în urmă cu mai bine de o sută de ani, purtând forme organice. Alături de acestea, își fac loc arătări ciudate din inox sau aluminiu, încastate în pardoseală, atârdate prin diverse locuri sau străjuind vreo clădire impunătoare, parcă mai seci ca altădată, cu o geometrie simplică, dar mai spectaculoase noaptea.

Loredana Stasisin, *Sub clar de...felinar*, www.igloo.ro

A. Scrie răspunsul pentru fiecare dintre cerințele de mai jos.

- Formulează câte un enunț în care să precizezi următoarele aspecte din textul dat:
 - anul în care au fost inventate lămpile cu arc; **4 puncte**
 - un rol pe care îl au felinarele. **4 puncte**
- Scrie numele autoarei și titlul articolului din care a fost preluat fragmentul dat. **4 puncte**
- Menționează gradul de comparație și cazul adjectivelor subliniate în textul dat. **4 puncte**
- Precizează funcția sintactică a cuvintelor subliniate, menționând partea de vorbire prin care se exprimă: *Multe orașe mai păstrează forme „update” ale felinarelor tradiționale.* **4 puncte**
- Transcrie, din fraza următoare, propoziția principală și propoziția subordonată, precizând felul acesteia: *Exista un lampagiu care, în fiecare seară, făcea un tur prin oraș pentru a aprinde fiecare lampă în parte.* **4 puncte**
- Construiește o frază alcătuită din două propoziții în care să existe o propoziție subordonată subiectivă, având ca termen regent verbul *a aprinde*. **4 puncte**

B. Redactează o narațiune de 150 – 300 de cuvinte, în care să prezinți o întâmplare petrecută pe stradă, într-un oraș. **12 puncte**

În compunerea ta, trebuie:

- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a faptelor;
- să precizezi două elemente ale contextului spațio-temporal;
- să ai un conținut adecvat cerinței;
- să respecti precizarea privind numărul de cuvinte.

Notă! Respectarea, în lucrare, a ordinii cerințelor nu este obligatorie.

Vei primi 14 puncte pentru redactarea întregii lucrări (unitatea compoziției – 2 puncte; coerența textului – 2 puncte; registrul de comunicare, stilul și vocabularul adecvate conținutului – 2 puncte; respectarea normelor de ortografie – 3 puncte; respectarea normelor de punctuație – 3 puncte; așezarea corectă a textului în pagină – 1 punct; lizibilitatea – 1 punct).